

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR

Hasznosító vállalkozás alapítása a Közlekedés és Járműmérnöki Karon

Előterjesztés a Kari Tanács 2013. április 11-i ülésére

Előterjesztő:
Dr. Varga István dékán

BUDAPEST
2013

Tisztelt Kari Tanács!

A Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar szakmai kompetenciáinak mélyebb és szélesebb körű kihasználása céljából hasznosító vállalkozás megalapítását tervezzük.

A gazdasági társaság létrehozásának szakmai indokait, előzményeit, működésének főbb kereteit a mellékelt szenátusi előterjesztés tervezet mutatja be.

Kérem a Kari Tanácsot, hogy az előterjesztést fogadja el.

Budapest, 2013. április 4.

(Dr. Varga István)

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Előterjesztő neve és beosztása: Dr. Varga István dékán
Szervezeti egység: Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar

ELŐTERJESZTÉS

a Szenátus 2013. április 29-i ülésére

Az előterjesztés címe: **Hasznosító vállalkozás alapítása a Közlekedés és Járműmérnöki Karon**

Az előterjesztést véleményezte (véleményezésen van):

Rektori Tanács

Gazdasági Bizottság

Oktatási Bizottság

Tudományos Bizottság

Budapest, 2013. március 25.

I. AZ ELŐTERJESZTÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A) AZ ELŐTERJESZTÉS SZAKMAI INDOKAI, ELŐZMÉNYEI, SAJÁTOSSÁGAI

Szakmai indokok, előzmények

A Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar szakmai kompetenciái széles területet fednek le a közlekedési és járműrendszerek kutatása, fejlesztése, tervezése valamint üzemeltetése terén. Ezek között szerepelnek a műszaki tanúsítói, ellenőri tevékenységek, amelyet számos esetben és területen nem lehet az egyetemen belüli szervezeti egység keretein belül folytatni. Ilyen többek között a vasúti tanúsítási tevékenység, amely megköveteli az önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetet, amelynek szigorúan kötött belső szervezeti struktúrának műszaki tanácsadási és fejlesztői tevékenységtől szervezetileg is elkülönítetten kell megfelelnie. Ezt jelenleg az egyetemen belül nem lehet biztosítani. Másik szempont, hogy az ilyen tevékenység végzéséhez kezelni, illetve 2) végzésükhöz egyéb speciális feltételeket (pl. különleges szaktudású, gyakran esetenként nyugdíjas munkatársak foglalkoztatása, speciális felelősségbiztosítási előírások és szabályok szabályok) kell teljesíteni, amelyek csak egy önálló gazdasági társaság keretén belül lehet megteremteni. -

A fentiek miatt e tevékenységek kari (egyetemi) keretek között nem folytathatók, ugyanakkor a különböző államháztartási szervezetek (minisztériumok, hivatalok) részéről a kar szervezeti egységeit, munkatársait rendszeresen ilyen jellegű részvételre kérik. A hasznosító vállalkozás alapításával erre a problémákra keresünk megoldást, hogy 1) a kar szellemi vagyonát értékesíthesse, 2) úgy, hogy annak hasznából a kar is részesedhessen, a tevékenységgel érintett piacon a kar is megjelenhessen.

A hasznosító társaság létrehozatalának sajátosságai

A felsőoktatási, az átalakított kapcsolódó jogszabályok együttesen új környezetet hoztak létre, melyek összességében jelentősen megváltoztatták az egyetemi vállalkozások jogszabályi környezetét. Ennek megfelelően az előterjesztés 1. sz. mellékleteként csatoljuk a vonatkozó jogtanácsosi feljegyzést, mely részletesen bemutatja egyetemi vállalkozás alapításának feltételrendszerét és folyamatát.

Szervezeti kérdések, kockázatok és egyéb BME-társaság viszonyok

A jelen előterjesztésben szereplő társaságot a BME alapítja meg, amelyben 100%-os tulajdonrészt szerez. A társaság elnevezése: BME ITS Közlekedési- és Járműrendszerek Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság (BME ITS Nonprofit Zrt.). A társaság alapítását a Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar (KJK) dékánja terjeszti a Szenátus elé. A vállalkozás alapvetően a kar által végzett kutatási-fejlesztési tevékenységekhez kapcsolódik. Fentiek miatt a KJK vezetője azt javasolja a rektornak, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlását a dékánra, vagy az általa kijelölt kari közalkalmazottra ruházza át.

A nonprofit jelleget indokolja 1) egyrészt, hogy a társaság elsősorban minisztériumi, hivatali megbízások teljesítésére jön létre, azaz főleg a társadalom közös szükségleteinek kielégítését nyereség- és vagyonszerzési cél nélkül szolgáló – tevékenységet végez, 2) másrészt idővel közhasznú minősítést szerezhet, ami adózási és egyéb kedvezményekre jogosíthatja, 3) harmadrészt az uniós és más költségvetési források terhére kiírt pályázatok nagy részében a nonprofit jelleg előny, vagy egyenesen követelmény.

A társaság alapításához szükséges pénzbeli hozzájárulást 100%-ban a KJK biztosítja maradványa terhére. A KJK vállalja tehát a vállalkozás elindításához szükséges tőke előteremtését, későbbi esetleges pótlását, a működés pénzügyi kockázatait. Mindezzel együtt

természetesen a KJK-t illeti a vállalkozás esetleges felszámolásakor a BME-re visszakerülő összeg, és a társaság osztalékai is.

A társaság BME-vel szembeni tulajdonosi joggyakorlási, telephely-használati, rezsifizetési, névhasználati stb. viszonyaira természetesen a többi egyetemi vállalkozás esetére (pl. a BME Viking Zrt.) is mindenkor érvényes BME szabályok vonatkoznak. A társaság üzleti terve az előterjesztés 2. sz. melléklete.

B) AZ ELŐTERJESZTÉS FŐ CÉLKITŰZÉSEI

A Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar gondozásában innovációs folyamatokat segítő, eredményeket hasznosító, illetve oktatási és kutatási célokat is szolgáló hasznosító társaság létrehozása és működtetése, annak elérése, hogy az ezen a területen születő BME eredmények is a BME keretein belül bontakozhassanak ki, hasznosulhassanak.

A legfontosabb előnyök összefoglalása:

- a kar munkatársai olyan közlekedési minőségügyi projektekből vehetnek részt, hatósági felkéréseket teljesíthetnek, melyeknél az egyetemről szervezeti függetlenség szükséges,
- a kar alkalmazott kutatási eredményeinek hasznosítása könnyebbé válik,
- a karon közalkalmazottként nem foglalkoztatható nyugdíjas munkatársakat a kutatási, minőségtanúsítási projektekre be lehet vonni,
- a kar számára így pályázhatók a csak a vállalkozások számára kiírt pályázatok, illetve – vidéki telephely létesítésével – a konvergencia régió uniós fejlesztési forrásai elérhetővé válnak.

C) KOORDINÁCIÓ EREDMÉNYE

Az előterjesztést a Közlekedésmérnöki és járműmérnöki Kar Kari Tanácsa 2013. április 11.-i ülésén egyhangúlag támogatta (külön is kiemelve a kezdeményezés előre mutató voltát, támogatásának indokoltságát), ezzel együtt felkérte a Kar dékánját a vállalkozás alapítási folyamatának megindítására. A Vezetői Értekezlet előbb előzetes szóbeli tájékoztatást kapott, majd az előterjesztést egyhangúlag támogatta. Az elhangzott észrevételeket az előterjesztésbe beépítettük.

D) VÁRHATÓ HATÁSOK

A Kar által gondozott területek újabakkal (minőségtanúsítás) bővülnek, a kari képzési és tudományterületeken született egyetemi innovációk hasznosulhatnak, a BME e területen elért szakmai eredményei nagyobb ismertséget kapnak.

E) VÁRHATÓ KÖLTSÉGKIHATÁSOK

A társaság alapítása előkészületi költségeit, az alapításhoz szükséges pénzbeli hozzájárulást (jegyzet tőkét) 100%-ban a Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar biztosítja maradványa terhére. A jegyzet tőke esetleges pótlása, illetve a működésből fakadó egyéb költségkockázatok szintén a Kart terhelik.

A hasznosító vállalkozás tevékenysége áttételes költségmegtakarítást eredményez, leginkább a Kar marketingköltsége, a Kart terhelő személyi juttatások tekintetében.

F) KAPCSOLÓDÁS MÁS ELŐTERJESZTÉSHEZ, SZAKMAI ANYAGHOZ

Az előterjesztés kapcsolódik

- az SzFMR-hez, és az Intézményfejlesztési Tervhez;
- a Szenátus kari vállalkozások (VIK, GTK, Innotech) alapításával, átalakításával foglalkozó anyagaihoz;
- a Szenátus 2009. november 30-i ülésének „A BME hozzájárulásával vagy közreműködésével létrehozott, működtetett, illetve székhelyére bejegyzett gazdálkodó szervezetek működésének értékelése” című előterjesztéséhez.

II. HATÁROZATI JAVASLAT

A Szenátus úgy dönt, hogy

- 1. Felhatalmazza a Rektort, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, mint alapító nevében, lehetőség szerint hasznosító vállalkozásként, zártkörűen működő részvénytársaságot hozzon létre az alábbi feltételek szerint:*
 - *A megalakuló gazdasági társaság üzletrésze alapításkor 100%-ban az Egyetem tulajdonába kerül.*
 - *A pénzbeli hozzájárulást 100%-ban a Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar biztosítja, maradványa terhére.*
- 2. A megalakuló vállalkozás tevékenységi köre a KJK-hoz tartozó képzési- és tudományterületen folytatott oktatási és tudományos kutatási tevékenységekkel összefüggő feladatokra és szellemi tulajdon hasznosításra, valamint az ehhez a területhez kapcsolható egyéb – nem kizárólag egyetemi szervezetben végezhető – tevékenységekre terjed ki.*
- 3. A vállalkozás eredménye a KJK saját bevétele, a társaság alapításával, működésével és esetleges megszüntetésével kapcsolatban felmerülő, az alapítót terhelő kötelezettségeket is a KJK teljesíti.*
- 4. Egyetért azzal, hogy a Rektor az alapítás további előkészítésével – ideértve a fenntartói egyetértés beszerzésével, a társaság felügyelőbizottsági tagjának kijelölésével kapcsolatos teendőket is - a Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar*

dékánját megbizva, és az alapítást követően a tulajdonosi jogok gyakorlását és kötelezettségek teljesítését dékánra, vagy az általa kijelölt közalkalmazottra átruházza.

- 5. A megalakuló gazdasági társaság székhelye a BME, a társaság a karral bérleti szerződést köt. Felkéri a kar dékánját az egyetemi tulajdonú vállalkozásokkal kapcsolatos belső szabályok maradéktalan betartására, így különösen a Költségvetési Szabályzatban rögzített befizetési kötelezettségek érvényesíttetésére.*
- 6. A cégalapítást a GMF Gazdasági Osztályának be kell jelenteni, a társaság éves beszámolóját a Gazdasági és Műszaki Főigazgató részére meg kell küldeni.*

Kérem a Szenátust, hogy az előterjesztés határozati javaslatait fogadja el.

Budapest, 2013. április 4.

(Dr. Varga István)